

7

**สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ป่าชุมชน
กรณีศึกษา ป่าชุมชนโนนใหญ่ กิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ**

.....

บทคัดย่อ

การศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ชุมชน กรณีศึกษาป่าชุมชน โนนใหญ่ กิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ชุมชนป่าชุมชนโนนใหญ่ โดยคาดว่าผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานด้านป่าชุมชนต่อไปในอนาคต วิธีการศึกษาได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตำรวจและสัมภาษณ์ตัวแทนของครัวเรือน จำนวน 204 ราย จำนวน 9 หมู่บ้าน ในตำบลอิเซใต้แก่ บ้านหนองสูง หมู่ที่ 3 บ้านแป๊ะ หมู่ที่ 4 บ้านอิเซ หมู่ที่ 5 บ้านหนองหนัก หมู่ที่ 6 บ้านอิเซใต้ หมู่ที่ 7 บ้านน้อยคงเมือง หมู่ที่ 9 บ้านโนน หมู่ที่ 12 และในตำบลเสียวใต้แก่ บ้านหนองโน หมู่ที่ 3 บ้านหนองมโนรมย์ หมู่ที่ 15 กิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอัตราส่วนร้อยละ

จากการศึกษาพบว่า ครัวเรือนที่ทำการศึกษามีอายุส่วนใหญ่มากกว่า 55 ปี มีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว ระดับการศึกษาส่วนมาก จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ป.4, ป.6) มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ระหว่าง 4-6 คน ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน 10 ปีขึ้นไป ด้านการประกอบอาชีพอาชีพหลักคือเกษตรกรรม อาชีพรองคือรับจ้าง ส่วนมากมีพื้นที่ถือครองประมาณ 1-10 ไร่ รายได้ส่วนใหญ่ 10,001-20,000 บาท ซึ่งถือว่า มีรายได้ย่อย ส่วนมากมีสมาชิกในวัยแรงงาน 1-3 คน ส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนน้อย คือบางชนิดไม่เคยนำมาใช้เลยและบางชนิดนำมาใช้เฉพาะครัวเรือน และมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องป่าไม้และสัตว์ป่าเป็นอย่างดี

การศึกษาความคิดเห็นของตัวแทนครัวเรือนตัวอย่างที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ป่าชุมชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การมีพื้นที่ป่าชุมชนใกล้หมู่บ้านมีผลดี โดยเฉพาะใช้เป็นแหล่งหาอาหาร แหล่งยาสมุนไพร แหล่งไม้ฟืน ไม้ใช้สอย ทำให้อากาศบริเวณโดยรอบบ้านดี และของป่าที่หามาได้ยังสามารถนำไปขายเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้อีกด้วย มีส่วนน้อยตอบว่า มีผลเสีย เพราะป่าชุมชนเป็นที่อยู่ของสัตว์ป่าที่เป็นอันตรายแก่มนุษย์และสัตว์เลี้ยง

เจ้าหน้าที่ของรัฐควรจะไปส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนและควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งป่าชุมชนในชุมชนอื่นที่ไม่มีป่าชุมชนเป็นของตนเองหรือสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาป่าชุมชนโนนใหญ่ ซึ่งจะเป็นการสร้างเครือข่ายให้กว้างขวางขึ้นกว่าเดิม